

Участь та роль педагогічних
працівників у процедурах
внутрішнього забезпечення
якості освітньої діяльності
та якості вищої освіти

Академічна доброчесність
педагогічного працівника

Доповідач -

завідувач відділу
забезпечення якості вищої
освіти

Наталія КАРВАЦКА

- **Якість вищої освіти** – відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості
- **Забезпечення якості вищої освіти** – підтримка якості вищої освіти (як системи, процесу, результату) на рівні, що відповідає встановленим нормам та стандартам, узгодженим державним, суспільним й особистим інтересам і вимогам, постійно аналізується та безперервно вдосконалюється

Система внутрішнього забезпечення якості в університеті

- ✓ усвідомлення усіма співробітниками Університету відповідальності за якість вищої освіти, що надається
- ✓ визнання необхідності розроблення стратегії (політики) та процедур забезпечення якості для реалізації освітніх програм
- ✓ прийняття науково обґрунтованих рішень на основі аналізу повної і об'єктивної інформації
- ✓ відмови від авторитарного стилю керування і перехід до лідерства
- ✓ глибокого і повного делегування повноважень на всіх рівнях управління, що одночасно передбачає й відповідальність керівників за роботу системи внутрішнього забезпечення якості
- ✓ постійне навчання співробітників Університету
- ✓ максимальне врахування вимог до якості вищої освіти усіх зацікавлених сторін (стейкхолдерів)

Функціонування системи внутрішнього забезпечення якості в Університеті здійснюється на таких п'яти рівнях:

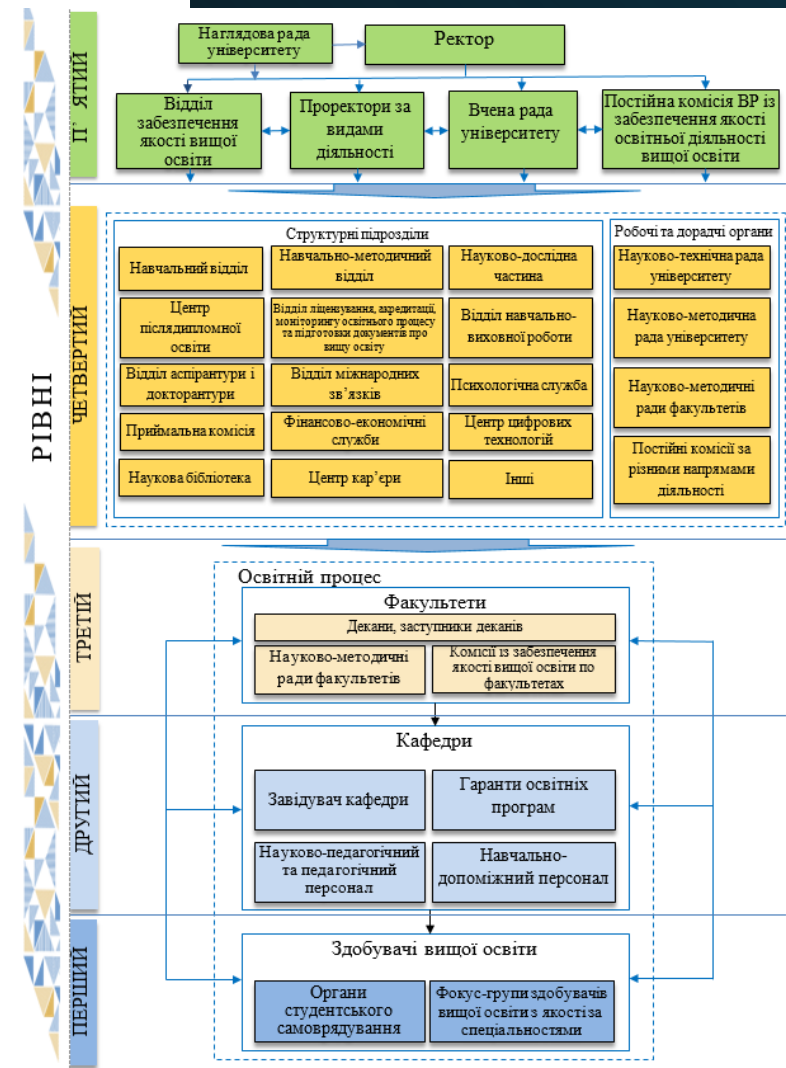
перший – здобувачі вищої освіти

другий – кафедра

третій – факультет

четвертий – структурні підрозділи Університету

п'ятий – Наглядова рада Університету, Вчена рада Університету, постійна Комісія вченої ради Університету із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, відділ забезпечення якості вищої освіти

На першому рівні організації системи внутрішнього забезпечення якості **здобувачі вищої освіти**, у т.ч. учасники фокус-груп здобувачів вищої освіти із забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти зі спеціальності (спеціальностей) усіх рівнів вищої освіти, представники студентського самоврядування, беруть участь в управлінні університетом (ОСС), опитуваннях, делегують своїх представників до органів контролю, робочих, консультативно-дорадчих органів

Опитування здобувачів:

Студентське самоврядування –

- Студентський погляд на процес навчання;
- Життя в гуртожитку

Кафедри –

- Оцінювання освітньої програми та дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу;
- Оцінювання якості викладання обов'язкової/вибіркової навчальної дисципліни;
- Оцінювання якості курсового/дипломного проектування;
- Оцінювання якості практичної підготовки

Відділ навчально-виховної роботи –

- Задоволеність здобувачів вищої освіти наданням освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки

Психологічна служба, Відділ навчально-виховної роботи –

- Адаптація студентів-першокурсників до навчання в ХНУ

Психологічна служба –

- Вивчення мікроклімату в студентських колективах;
- Вивчення проявів булінгу в студентському середовищі;
- Вивчення індивідуально-психологічних особливостей дезадаптованих студентів;
- Вивчення проявів девіантної поведінки у студентів

Лабораторія «Інклюзивної педагогіки» при кафедрі психології та педагогіки –

- Визначення ставлення студентської молоді до створення безбар'єрного простору в університеті

Центр цифрових технологій –

- Оцінювання якості та зручності користування електронними інформаційними системами університету

Наукова бібліотека –

- Роль краєзнавчої діяльності бібліотеки у формуванні національної ідентичності здобувачів вищої освіти університету

Центр кар'єри –

- Кар'єрна підтримка студента;
- Оцінювання задоволеності випускника набутим рівнем підготовки
- Кар'єрне зростання випускника в процесі професійної діяльності

Відділ забезпечення якості вищої освіти

- Антикорупційні політики та правила етики: що необхідно знати студенту
- Методи навчання, викладання та система оцінювання
- Канали комунікації з учасниками освітнього процесу
- Використання штучного інтелекту в освітньому процесі та академічна доброчесність

На рівні кафедри учасники системи внутрішнього забезпечення якості Університету виконують такі функції:

- контроль виконання вимог та встановлених нормативів щодо якісної організації освітньої діяльності
- моніторинг результатів навчання здобувачів вищої освіти
- встановлення відповідності рівня досягнення компетентностей здобувачів вищої освіти н чинним стандартам вищої освіти за спеціальностями
- запобігання та виявлення академічного плагіату
- моніторинг якості проведення аудиторних занять
- встановлення постійного зворотного зв'язку
- моніторинг якості функціонування інклюзивного освітнього середовища
- моніторинг якості змісту професійної підготовки фахівців
- моніторинг навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу
- контроль термінів, процесу підготовки та проходження процедур зовнішнього забезпечення якості вищої освіти
- планування заходів та процедур для постійного покращення якості професійної підготовки майбутніх фахівців за освітніми програмами спеціальностей

На третьому рівні – деканат – учасники виконують функції:

- планування якості вищої освіти, контроль рівня її досягнення
- контролю дотримання вимог чинних стандартів вищої освіти
- моніторинг результатів якості вищої освіти в
- періодичної експертизи освітніх програм, навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін
- моніторингу навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу у розрізі спеціальностей
- встановлення постійного зворотного зв'язку з усіма учасниками освітнього процесу
- аналізу професійного розвитку викладацького складу
- моніторингу ресурсного забезпечення реалізації освітніх програм
- моніторингу розвитку та функціонування інклюзивного освітнього середовища
- контролю термінів, процесу підготовки та проходження процедур зовнішнього забезпечення якості вищої освіти
- планування заходів та процедур для постійного покращення якості професійної підготовки майбутніх фахівців

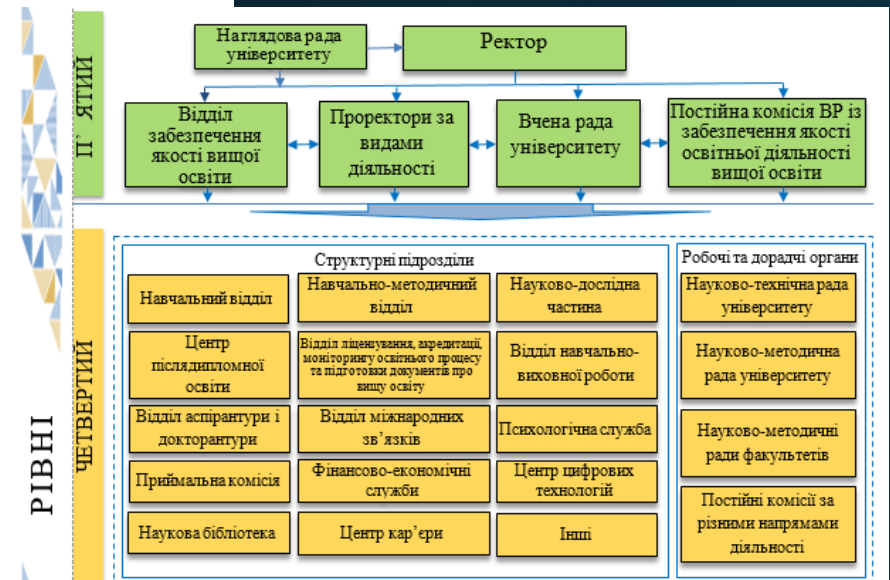

- **На четвертому рівні структурні підрозділи Університету**, що відповідають за реалізацію процедур та заходів із забезпечення якості, робочі та дорадчі органи (ректорат, Науково-технічна рада університету, Науково-методична рада університету, постійні комісії за різними напрямками діяльності тощо) виконують функції щодо питань забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти відповідно до чинних нормативних документів та посадових інструкцій. Результати діяльності структурних підрозділів щодо питань забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти періодично заслуховуються на засіданнях ректорату, Науково-методичної ради університету та ін

- **На п'ятому рівні діяльність Наглядової ради Університету, Вченої ради Університету, постійної Комісії вченої ради Університету з якості, відділу забезпечення якості вищої освіти** націлена на постійне покращення здатності Університету виконувати вимоги усіх зацікавлених сторін до якості вищої освіти на основі результатів вивчення задоволеності якістю вищої освіти зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів

Роль педагогічних працівників у внутрішній системі забезпечення якості

Педагогічні працівники є активними учасниками **другого рівня СЗЯВО**.

Діяльність охоплює організаційні, методичні, виховні, консультативні та експертні функції, спрямовані на досягнення відповідності умов навчання сучасним стандартам вищої освіти, а також задоволенню потреб здобувачів та інших стейкхолдерів

Участь у розробленні та оновленні освітніх програм

Під час розроблення та оновлення освітніх програм

- аналізують: вимоги стандартів вищої освіти; компетентнісну модель випускника; рекомендації роботодавців; результати опитувань здобувачів; тенденції розвитку галузі знань та спеціальності.
- беруть участь у: роботі гаранта та робочої групи освітньої програми; формуванні унікальних програмних результатів навчання, виборі методів та форм організації освітнього процесу, добірї видів навчальних занять і розробленні критеріїв оцінювання; процедурах обговорення освітніх програм

Педагогічні працівники роблять внесок у безперервне вдосконалення освітніх програм!

Участь у процедурах обговорення освітніх програм

Головна Наш Університет Вступникам **Навчання** Наука

Академічна рівність Мій Факультети та кафедри Контакти

Освітні програми

Проекти освітніх програм Бакалаврат

Каталог вибіркових дисциплін Магістратура

Обговорення завершується: 03.05.2025

Спеціальність: С2 Політологія

Рівень освіти: Перший (бакалаврський)

Назва освітньо-професійної програми: Політологія

Гарант (Керівник робочої групи): Олеся Посвістак, д-р. психол. наук, проф.

Зауваження та пропозиції: прохання надсилати Олесі Посвістак, на електронну адресу: posvistakol@khmnu.edu.ua

Проект **Таблиця обговорень**

Головна Наш Університет Вступникам **Навчання**

Міжнародне співробітництво Факультети та кафедри

Бакалаврат **Освітні програми**

Магістратура Проекти освітніх програм

Доктори філософії Каталог вибіркових дисциплін

Англослов'янське Дистанційне навчання

Електронний університет

Модульне середовище

Наукова бібліотека

Всі освітні програми бакалаврського рівня

Моніторинг врахування пропозицій до освітніх програм

Участь у опитуваннях щодо якості освіти

Викладачі активно залучені до:

- опитувань учасників освітнього процесу
- аналізу результатів оцінювання ОП студентами
- анкетування роботодавців
- підготовки звітів

Розділ 1 з 6

Оцінювання освітньої програми та дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу

Шановний науково-педагогічний працівнику! Просимо Вас оцінити освітню програму "Бізнес-адміністрування" (спеціальність 073 "Менеджмент", ОР магістр) та процес її реалізації й дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу. Результати опитування будуть представлені в узагальненому вигляді та використані для покращення організації навчання та удосконалення змісту ОП, яку Ви забезпечуєте. Сподіваємося на Ваші відверті відповіді.

Ваші пропозиції щодо покращення ОП, на якій Ви викладаєте? *

Текст запитання з довгими відповідями

Методичний супровід дисциплін

Розроблення та постійне оновлення:

- Робочих програм
- Навчально-методичного забезпечення
- Електронних курсів
- Засобів поточного та підсумкового контролю

Участь у моніторингу освітнього процесу

- ✓ проведення відкритих занять
- ✓ взаємовідвідування
- ✓ ведення електронних журналів
- ✓ аналіз результатів навчання студентів
- ✓ проведення внутрішнього аудиту освітніх компонентів
- ✓ самооцінювання діяльності кафедри
- ✓ підготовка звітів щодо реалізації ОП

Оцінювання результатів навчання

Педагогічні працівники відповідають за:

- об'єктивність і прозорість оцінювання
- відповідність методів оцінювання результатам навчання
- недопущення корупційних чи упереджених практик
- дотримання процедур апеляції

Викладач є гарантом чесного освітнього процесу!

Забезпечення академічної доброчесності студентів

- ✓ Інформування студентів про правила доброчесності
- ✓ Перешкоджання недоброчесній поведінці
- ✓ Виявлення порушень академічної доброчесності у роботах здобувачів освіти
- ✓ Запобігання списуванню
- ✓ Перевірка робіт за допомогою технічних засобів (StrikePlagiarism, Anti-Plagiarism)
- ✓ Участь у роботі комісій з супроводу та контролю за дотриманням академічної доброчесності

Це формує культуру відповідальності у здобувачів освіти!

Діяльність у комісіях та робочих групах

Педагогічні працівники входять до:

- комісій із забезпечення якості на рівні університету
- комісій із забезпечення академічної доброчесності на рівнях університету, факультету
- експертних комісій кафедр
- комісій з розгляду апеляцій
- робочих груп із вдосконалення ОП

Такі форми діяльності дозволяють забезпечити фаховий експертний аналіз освітньої діяльності та формування рекомендацій щодо покращення

Участь у процедурах акредитації освітніх програм

- формують відомості самооцінювання
- аналізують результати опитувань здобувачів
- оновлюють навчально-методичне забезпечення
- готуються до зустрічей з експертами НАЗЯВО
- представляють основні здобутки та особливості реалізації програми

Взаємодія педагогічних працівників зі здобувачами вищої освіти

✓	Викладач	Педагогічні працівники сприяють участі здобувачів у:
✓	Наставник	обговоренні та оцінюванні освітніх програм
✓	Модератор	роботі фокус-груп
✓	Консультант	опитуваннях щодо якості викладання
✓	Партнер	ініціативних групах і засіданнях кафедр
		заходах з академічної доброчесності

Принципи етики

- людиноцентризм
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень
- відповідальність і підзвітність органів управління освітою та закладів освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності перед суспільством
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями
- академічна доброчесність
- демократизм
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психологічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками
- формування громадянської культури та культури демократії
- сприяння навчанню впродовж життя

професійної педагогічного працівника

Дотримання етичних стандартів сприяє формуванню довіри, зміцненню незалежності та підтримці високих стандартів якості вищої освіти

Педагогічний працівник
зобов'язаний:

- ✓ створювати атмосферу довіри й поваги
- ✓ утримуватися від образ, дискримінації, тиску
- ✓ дотримуватися конфіденційності
- ✓ уникати конфлікту інтересів
- ✓ дбати про якість зворотного зв'язку
- ✓ саморозвиватися й підвищувати кваліфікацію

Академічна доброчесність педагогічного працівника

як основа якості освіти

Доброчесність – це необхідна морально-етична складова діяльності особи, яка визначає межу і спосіб її поведінки, що базується на принципах доброго відношення до громадян та чесності у способі власного життя, виконанні своїх обов'язків та розпорядженні державними ресурсами

ДОБРОЧЕСНІСТЬ ОЗНАЧАЄ ЧИНИТИ ПРАВИЛЬНО, НАВІТЬ КОЛИ НІХТО НЕ БАЧИТЬ!!!

Цінності
добročесності:

академічної

Чесність
Довіра
Повага
Справедливість
Відповідальність
Стійкість
Рішучість

Закон України «Про академічну
добročесність»

Академічна добročесність –

сукупність етичних принципів та правил, якими повинні керуватися всі учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання і досягнень

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кодекс академічної доброчесності визначає загальноприйнятні стандарти здійснення службових обов'язків працівниками та правила поведінки здобувачів вищої освіти з дотриманням основних моральних і правових норм академічної доброчесності

Метою Кодексу є забезпечення якості освітнього процесу шляхом створення атмосфери нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин

Дотримання загальноприйнятих кодексів поведінки на підприємстві є рівнозначним Високої якості управління, що відображає його офіційний статус і належність для всієї академічної спільноти.

02

03

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УНІВЕРСИТЕТІ

ЗАКОННІСТЬ

дотримання колегією учасників освітнього процесу реалізації державної політики у сфері вищої освіти, законів у сфері освіти та спонукання до цього

ЧЕСНІСТЬ І ПОРЯДНІСТЬ

системне утримання порядків академічної доброчесності під час здійснення власної діяльності

ВЛАСНА ПОВАГА І ДОВІРА

демонстрація доцільності, гідності мислення, фізичного та психічного здоров'я, залучення колегальності та співпраці

04

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УНІВЕРСИТЕТІ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

внесок брати на себе відповідальність та відповідати своїм діям, виконувати свої на себе зобов'язання, прожиттєво проявляти академічну доброчесність

ПРОЗОРИСТЬ І ПУБЛІЧНІСТЬ

доступність та відкритість інформації, що стосується освітньої, наукової діяльності, інших видів діяльності в межах освітнього процесу

СПРАВЕДЛИВІСТЬ

неупереджене, об'єктивне ставлення до всіх учасників освітнього процесу, позбавлене дискримінації та нечесності

НУЛЬОВА ТОЛЕРАНТНІСТЬ ДО ПОРУШЕНЬ

законна відповідальність за порушення академічної доброчесності та недопущення повторення порушень правил її порушення

Принципи :

- Законність
- Чесність та порядність
- Взаємна повага та довіра
- Нульова толерантність до порушень
- Відповідальність
- Прозорість і публічність
- Справедливість

Усвідомлення того, що є правильним (етичні цінності та моральні принципи)

+

Дії та поведінка

Академічна доброчесність для педагогічного працівника проявляється у таких аспектах

- ✓ Доброчесне викладання
- ✓ Об'єктивне та прозоре оцінювання
- ✓ Запобігання плагіату та академічним порушенням
- ✓ Недопущення конфлікту інтересів
- ✓ Відповідальність за дотримання професійної етики
- ✓ Протидія мобінгу та запобігання конфліктам
- ✓ Нерозголошення інформації
- ✓ Утримання від виконання незаконних рішень чи доручень

Доброчесність охоплює також культуру спілкування, повагу до гідності студента, недопущення дискримінації та зловживань владою

Основні види порушень академічної доброчесності

- **Академічний плагіат** – вид порушення академічної доброчесності, що полягає в оприлюдненні (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворенні опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства
- **Самоплагіат** – вид порушення академічної доброчесності, під час якого здійснюється оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів

 привласнення чужих текстів, ідей, результатів дослідження

 використання інформації без посилання на джерело

 компіляція без самостійного аналізу

 повторне використання власних опублікованих матеріалів як нових

Основні види порушень академічної доброчесності

- **Фабрикація** – вид порушення академічної доброчесності, під час якого здійснюється «вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях»
- **Фальсифікація** – вид порушення академічної доброчесності, під час якого здійснюється «свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень»
- **Списування** – вид порушення академічної доброчесності, під час якого здійснюється «виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання»

- вигадування даних
- модифікація результатів дослідження
- викривлення методик та процесів дослідження
- отримання несанкціонованої допомоги
- підміна особи
- свідоме викривлення інформації, симуляція причин для уникнення оцінювання
- фальсифікація підписів у документах

Основні види порушень академічної доброчесності

- **Хабарництво** – вид порушення академічної доброчесності, під час якого здійснюється «надання (отримання) учасниками освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі»

~~■~~ пропозиція або отримання неправомірної вигоди для отримання переваг у навчанні

Педагогічний працівник несе подвійну відповідальність: він повинен **не лише не порушувати, а й виявляти та запобігати** порушенням з боку здобувачів освіти

Відповідальність педагогічних працівників за порушення академічної добросовісності

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєння наукового звання
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання
- відмова в присудженні або позбавлення присудженого педагогічного звання, кваліфікаційної категорії
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади

Заходи із запобігання, перешкоджання академічній недоброочесності

- власним прикладом демонструвати на лекціях роботу з джерелами інформації, посилатися на них, озвучувати першоджерела під час проведення навчального заняття, включати короткі завдання щодо роботи з якісними науковими джерелами до видів самостійної роботи здобувачів вищої освіти тощо
- знати про основні причини студентського академічного плагіату та-запобігати їх проявам
- уміти виявляти випадки академічного плагіату в текстах здобувачів вищої освіти
- надавати студентам зрозумілу інформацію про правила академічного письма
- прописувати у методичних матеріалах для студентів вимоги до різних видів письмових робіт (обсяг, стиль цитування, правила оформлення тощо) та критерії їх оцінювання
- розробляти нестандартні, творчі завдання з навчальних дисциплін та інших освітніх компонент освітньої програми, постійно їх оновлювати;
- демонструвати здобувачам вищої освіти приклади виконаних робіт
- упродовж роботи здобувача вищої освіти над текстом письмової роботи проводити щонайменше одну проміжну перевірку чорнового варіанту роботи, надавати рекомендації студенту щодо покращення тексту роботи
- залучати до оцінювання письмових робіт студентів інших здобувачів вищої освіти на основі встановлених критеріїв оцінювання результатів навчання тощо

Постійний професійний розвиток педагогічних працівників

- участь у тренінгах та семінарах
- стажування
- взаємонавчання на кафедрах
- опанування сучасних цифрових технологій
- розвиток навичок педагогічної майстерності

Постійний розвиток забезпечує актуальність змісту навчання та його відповідність сучасним тенденціям

Внутрішня система забезпечення якості
Хмельницького національного університету,
побудована на партнерстві між студентами та
викладачами, значною мірою спирається на
добросовісну, компетентну й активну позицію
педагогічних працівників.

Саме Ваша робота забезпечує реалізацію
принципів студентоцентричності, формування
якісних освітніх програм і розвиток академічного
середовища університету

Дякую за увагу